

Informatienota

Datum vergadering	:	15 december 2020
Registratienummer	:	IN/141
Portefeuillehouder	:	Rutger van Stappershoef
Bijlage(n)	:	4
Onderwerp	:	Meekoppelkansen dijkversterkingen Gorinchem-Waardenburg en Tiel-Waardenburg

Onderwerp

Meekoppelkansen dijkversterking Gorinchem-Waardenburg en Tiel-Waardenburg

Kennisnemen van

de afwegingen in bijdragen aan de meekoppelkansen voor dijkversterkingsproject Gorinchem-Waardenburg en Tiel-Waardenburg.

Inleiding

Het algemeen bestuur van Waterschap Rivierenland (hierna: WSRL) stelt naar verwachting eind november 2020 het Projectplan Waterwet vast voor dijkversterkingsproject Gorinchem-Waardenburg (hierna: GoWa). In dit projectplan worden de maatregelen benoemd die nodig zijn voor de versterking van de dijk in het kader van hoogwaterveiligheid. Ook worden meekoppelkansen benoemd. WSRL vraagt de betrokken gemeenten om aan te geven aan welke meekoppelkansen voor dijkversterkingsproject GoWa financiële bijdragen worden verleend.

Achtergrond

De maatregelen die nodig zijn voor hoogwaterveiligheid worden gefinancierd door WSRL c.q. het Hoogwaterbeschermingsprogramma (hierna: HBWP) en vallen onder inpassing ('terugbrengen wat aanwezig is'). Tevens zijn werkzaamheden opgenomen die betrekking hebben op het project Gastvrije Waaldijk. Financiering van de Gastvrije Waaldijk vindt volgens de huidige stand van zaken voornamelijk plaats via financiële middelen die voortkomen uit dit project zelf (WSRL, HBWP en provincie). Ten slotte geeft het projectplan ook aan welke concrete werkzaamheden nodig zijn voor uitvoering van de meekoppelkansen. Dit zijn kansen die ontstaan doordat er de komende jaren aan de dijk wordt gewerkt en hierin kunnen meeliften ('werk met werk maken'), maar niet direct noodzakelijk voor de dijkversterking an sich. Voor financiering van deze kansen vraagt WSRL middelen van derden, waaronder de gemeente West Betuwe.

De projectorganisatie van dijkversterkingsproject GoWa heeft onder andere met de omgeving en gemeente de meekoppelkansen geformuleerd en uitgewerkt. De gemeente is nu aan zet aan te geven voor welke kansen financiën beschikbaar zijn binnen de financiële kaders die de gemeenteraad in de begroting van 2020 biedt. Voor project Tiel-Waardenburg (hierna: TiWa) geldt dat deze nog niet zover zijn. Momenteel vindt afronding plaats van de uitwerking van de meekoppelkansen en worden de kosten begroot.

Gelet op de urgente vraag van GoWa is van belang dat uitgaven voor dit project gemotiveerd worden afgewogen. Hiertoe heeft het college een afweging gemaakt binnen de door u beschikbaar gestelde

bestemmingsreserve Dijkversterking. Met voorliggende nota informeren wij u over de afweging van (gedeeltelijke) besteding van deze reserve.

Consequenties

De projectorganisatie van GoWa heeft in haar participatieproces met de omgeving diverse wensen opgehaald, uitgewerkt en -waar mogelijk- verwerkt in het Projectplan Waterwet. Tevens is in beeld gebracht welke (extra) kosten dit met zich meebrengt. De gemeente is bij dit proces nauw betrokken. Partijen zijn het eens over de hoogte van de bijdragen en de verdeling van bijdragen tussen partijen. Voor bepaalde meekoppelkansen wordt een gemeentelijke bijdrage gevraagd (zie hiervoor bijlagen 2, 3 en 4). De (mogelijke) kosten voor TiWa zijn nog onbekend. Dit betekent dat de gemeente op voorhand keuzes moet maken aan welke meekoppelkansen zij een bijdrage wil verstrekken. Bijlage 1 motiveert aan welke meekoppelkansen de gemeente al dan niet zal bijdragen. Tevens is wenselijk om budget te behouden om hier op een later moment te kunnen investeren op het dijktracé TiWa. Daarnaast kunnen er onvoorziene omstandigheden voorkomen voor de geadviseerde meekoppelkansen, waardoor wenselijk is een extra reservering te behouden.

Afwegingen

Op basis van afwegingen in relatie tot Recreatie & Toerisme is besloten financieel bij te dragen aan:

- Herinrichting Heuffterrein in Vuren
- Herinrichting Crobsche Waard in Hellouw-Haaften
- Aanplant bomerij in Haaften

Ten behoeve van verbetering van verkeersveiligheid is wenselijk om de verlegging van de veerstoep (pont Herwijnen-Brakel) daadwerkelijk te realiseren. Door werk-met-werk te maken is uitvoering van deze kans te beschouwen als meekoppelkans bij dijkversterkingsproject GoWa.

Voor de meekoppelkans van de redoute bij Herwijnen is afgewogen hieraan niet bij te dragen als gemeente. Het project GoWa is wel aan zet om het bestaande rustpunt terug te brengen. Tevens is aanvulling in inrichting mogelijk via 'Gastvrije Waaldijk'.

Ook wordt de kans wordt gezien om de bestaande bebouwingslinten bij de omdijkingen met maatwerkinrichting aan te sluiten op de inrichting van de Gastvrije Waaldijk. Op dit moment is echter nog onduidelijk welke kosten hiervoor geraamd moeten worden.

Voor een toelichting op deze twee keuzes wordt verwezen naar bijlage 1.

(Financiële) onzekerheden

-Voor GoWa zijn de benodigde bijdragen in uitvoering van meekoppelkansen in beeld. Er bestaat echter nog geen volledig inzicht in de (structurele) onderhoudslasten. Deze worden momenteel nog uitgewerkt -in samenspraak met de projectorganisatie GoWa. Als duidelijkheid bestaat, zal dit verwerkt worden in de P&C-cyclus. Dit heeft betrekking op de herinrichting van het Heuffterrein en de maatregelen die uitgewerkt zijn in de Crobsche Waard.

- Dijkversterkingsproject TiWa volgt een andere planning dan project GoWa. Op dit moment bestaat er nog geen volledige duidelijkheid over de meekoppelkansen en de hoogte van de benodigde financiële bijdragen. Uitwerkingen vinden momenteel plaats.

- Binnen het project Gastvrije Waaldijk is een koers op hoofdlijnen geformuleerd. Binnen deze koers wordt onderzocht welke aanpassingen aan het ontwerp van de weg en de belevingspunten nodig zijn om voor uitvoering binnen de beschikbare financiële middelen van WSRL/HWBP en provincie Gelderland uit te komen. Daarnaast bestaat nog een technische onzekerheid over daadwerkelijke duurzame uitvoering van het wegontwerp van Gastvrije Waaldijk. Deze onzekerheden maken dat nog niet definitief vastgesteld kan worden dat geen extra bijdragen vanuit de gemeente West Betuwe op dit project benodigd zijn, dus afgezien van de in de intentieovereenkomst 'de Gastvrije Waaldijk' overeengekomen bijdrage van € 125.000,-.

In de navolgende paragraaf wordt een toelichting gegeven op deze in gang gezette koers.

Actualiteiten 'Gastvrije Waaldijk'

Afgelopen zomer is gebleken dat in het proces van project Gastvrije Waaldijk een extra bestuurlijke bevestiging van uitgangspunten benodigd is geweest. Er is door de betrokken bestuurders -in samenspraak met de diverse dijkversterkingsprojecten- een 'koers op hoofdlijnen' bepaald:

- Weginrichting

Het heeft de voorkeur de weginrichting op de dijk vorm te geven in een rustige, zo smal als mogelijke asfaltbaan, zonder zonerings en met een minimum aan wegmarkeringen. Hierbij aan te sluiten op een begeleidende Waalband aan de rivierzijde.

Een zo smal als mogelijke asfaltbaan draagt bij aan snelheidsverlaging. Dit kan variabel ingevuld worden, afhankelijk van de verkeersdruk. Dit in combinatie met een veilige uitwijkmogelijkheid voor weggebruikers en, waar dit noodzakelijk is, aanvullende (reguliere) verkeersveiligheidsmaatregelen in samenspraak met de wegbeheerder.

De redeneerlijn is om de noodzakelijke kostenvermindering te bereiken door het Masterplan-ontwerp te vereenvoudigen, in plaats van een ander ontwerpconcept te kiezen.

- Belevingspunten

Onderzoek vindt plaats naar aanpassing van de materialenkeuze van de belevingspunten, zoals opgenomen in het Masterplan. Ook hiermee is kostenreductie mogelijk.

- Locaties waar geen hoogte-opgave is

Het waterschap geeft aan dat op bepaalde locaties op de dijk geen 'hoogte-opgave' bestaat als vereiste voor hoogwaterveiligheid. Op deze locaties, met een lengte van circa 14 kilometer verspreid liggend over de lange lijn van 80 kilometer, bestaat dan volgens het waterschap geen noodzaak de huidige weginrichting te wijzigen, als gevolg van de dijkversterking projecten.

Financiering van het in overeenstemming brengen met het ontwerp van de Gastvrije Waaldijk over de lange, doorgaande lijn van 80 kilometer is hiermee discutabel geworden. Overleg hierover en onderzoek naar oplossingen vinden momenteel plaats. Zo onderzoeken partijen of andere maatregelen ter plaatse mogelijk zijn als gevolg van maatregelen aan de dijk.

De 'koers op hoofdlijnen' moet ertoe leiden een maakbare én financierbare inrichting te ontwerpen. Voor financiering van uitvoering van de Gastvrije Waaldijk blijft uitgangspunt dat waterschap (lees: Hoogwaterbeschermingsprogramma) en provincie Gelderland de over 'de lange lijn' van 80 kilometer financieren. De gemeenten blijven zich inzetten voor de bijdrage van Euro 125.000,- voor aansluitingen op de dijk en promotie van 'het verhaal van de Waal'.

Uit de uitwerking die momenteel plaatsvindt moet blijken of deze kader realistisch blijken.

Voor inrichting van de (resterende) locaties waarvoor geen 'hoogte-opgave' zou gelden, zijn nog geen financiële afspraken gemaakt. Deze volgen na het genoemde onderzoek.

Communicatie

De stap van 'extra bestuurlijke bevestiging van uitgangspunten' is ook aan de orde gekomen in de Klankbordgroepoverleggen van dijkversterkingsprojecten Gorinchem-Waardenburg en Tiel-Waardenburg, afgelopen zomer.

Door de projectorganisaties (en de gemeente) is aangegeven de bewoners te informeren over de uitkomsten van de nadere onderzoeken die momenteel plaatsvinden. Dit zal via het participatiespoor van de projecten georganiseerd worden, aangezien deze het passende ontwerp op de lokale situatie, mede in relatie tot de maatregelen voor de dijkversterking, optimaal kunnen toelichten.

Planning

Beoogd is om uiterlijk eind november de uitwerkingen te kunnen afronden. Uiteindelijk zal inzicht in de kosten en de verdeling hiervan uitsluitend moeten geven over de daadwerkelijke realisatie van de Gastvrije Waaldijk. Het is in ieders belang dit als kans voor de bewoners langs de dijk mogelijk te maken. Met dit tijdsplan wordt aangehaakt bij de planning van dijkversterkingsproject Gorinchem-Waardenburg, als koploperproject.

Financiën

De afweging die het college heeft gemaakt past binnen de geplande onttrekkingen aan de bestemmingsreserve Dijkversterking in de meerjarenbegroting. Dit biedt voor WSRL op dit moment de gewenste zekerheid in het bijdragen aan meekoppelkansen voor dijkversterkingsproject GoWa. Wanneer de daadwerkelijke toewijzing van gelden in tijd of in omvang afwijkt van de geplande onttrekkingen, zullen we daarover tijdig en zoveel mogelijk via de bestuursrapportages rapporteren en een begrotingswijziging voorstellen.

Ten slotte, binnen deze bestemmingsreserve is het budget van Recreatie & Toerisme opgenomen in het traject 'West Betuwe-Financieel in Evenwicht'. In de (besluitvormende) begrotingsbehandeling van 5 november jongstleden is gebleken dat u op dit budget niet bezuinigt.

Communicatie

Met deze informatienota wordt u geïnformeerd over de afweging van (gedeeltelijke) inzet van financiën uit de eerder beschikbaar gestelde middelen.

De projectorganisaties GoWa en TiWa houden, in samenspraak met de gemeente, de bewoners op de hoogte van de uitvoering van meekoppelkansen. Dit gebeurt onder andere via de nieuwsbrieven die door de projecten worden verspreid.

Vervolg

Met duidelijkheid over de beschikbaarheid van financiële middelen van de gemeente West Betuwe voor project GoWa, kan voor de verdere concretisering van de afspraken hierover een samenwerkings-/realisatieovereenkomst worden gesloten met WSRL. In deze overeenkomst worden nadere afspraken gemaakt over het uitvoeren van de meekoppelkansen en momentum van betaling/bijdrage door de gemeente. U wordt hierover op gebruikelijke wijze geïnformeerd.

Zodra er meer duidelijkheid bestaat over de meekoppelkansen voor het project TiWa en de bijdrage hiertoe die aan de gemeente wordt gevraagd, zal u opnieuw een afweging voor de inzet van gelden worden voorgelegd. De verwachting is dat dit in het eerste half jaar van 2021 aan de orde zal zijn.

Bijlagen

1. Motivatie bijdragen meekoppelkansen dijkversterking
2. Kaart meekoppelkansen dijkversterking
3. Tabel meekoppelkansen dijkversterking
4. Bedragen mkk West Betuwe GoWa (**Geheim**)

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe,
de secretaris, de burgemeester,
Karen Coesmans Servaas Stoop